

1954

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

BİLGİ BELGE MERKEZİ(BBM)

Döküman Bilgileri

EMO BBM Yayın Kodu	: 3
Makalenin Adı	: İnternette Güvenli Alışveriş
Makalenin Yayın Tarihi	: 02/02/2007
Yayın Dili	: Türkçe
Makalenin Konusu	: internet, güvenli alışveriş
Makalenin Kaynağı	: Hürriyet Gazetesi, Kelebek eki, 02/02/2007
Anahtar Kelimeler	: internette güvenli alışveriş
Yazar 1	: Deniz Vargeloğlu

Açıklama

Bu doküman Elektrik Mühendisleri Odası tarafından açık arşiv niteliğinde olarak bilginin paylaşımı ve aktarımı amacı ile eklenmiştir.

Odamız üyeleri kendilerine ait her türlü çalışmayı EMOP/Üye alanında bulunan veri giriş formu aracılığı ile bilgi belge merkezinde yer almasını sağlayabileceklerdir. Ayrıca diğer kişiler çalışmalarını e-posta (bbm@emo.org.tr) yolu ile göndererek de bu işlemin gerçekleşmesini sağlayabileceklerdir. Herhangi bir dergide yayınlanmış akademik çalışmaların dergideki formatı ile aynen yer almaması koşulu ile telif hakları ihlali söz konusu değildir.

Elektrik Mühendisleri Odası Bilgi Belge Merkezi'nde yer alan tüm bilgilerden kaynağı gösterilerek yararlanılabilir.

Bilgi Belge Merkezi'nde bulunan çalışmalardan yararlanıldığında, kullanan kişinin kaynak göstermesi etik açısından gerekli ve zorunludur. Kaynak gösterilmesinde kullanılan çalışmanın adı ve yazarıyla birlikte belgenin URL adresi (http://bbm.emo.org.tr/genel/katalog_detay.php?katalog=2&kayit=3) verilmelidir.

İnternette güvenli alışveriş

Deniz VARGELOĞLU

Hürriyet Gazetesi, Kelebek eki, 02 Şubat 2007, sayfa 10

Sadece yurtdışında satılan bir ayakkabıyı, en son çıkan elektronik bir eşyayı ya da ikinci el giysileri hiç adım atmadan satın almak ister miydiniz? İnternet üzerinden bir 'tık'la hepsine ulaşabilirsiniz ama güvenliği de göz ardı etmemelisiniz.

Son yıllarda internet kullanıcılarının sayısının artmasıyla birlikte, alışveriş siteleri de hızla yayılmaya başladı. Bunda da en büyük faktör, bu sitelerin kullanıcılarına en son yenilikleri sunması ve normal mağazalara göre daha çok çeşidi, daha uygun fiyata satması. Fakat bu kadar uygun fiyatlara rağmen bir türlü internet üzerinden alışveriş yapmaya alışamadık. Bunun da en büyük nedeni, güvenlik sebebiyle internet ortamında kişisel ve kredi kartı bilgilerimizi vermek istemeyişimiz. Sadece yüzde 7'miz internet üzerinden alışveriş yapmanın keyfini çıkarıyor ve ayda 100 binin üzerinde kredi kartı işlemi gerçekleştiriliyor. Oysa internet, kullanıcılarına inanılmaz bir alışveriş dünyasının kapısını aralamalarına yardımcı oluyor. İnternet üzerinden kötü niyetli insanların kredi kartı bilgilerinizi ele geçirme ihtimali yok değil. Fakat doğru yöntemler izlendiği takdirde, internet üzerinden alışveriş yapmanın hiçbir riski bulunmuyor. Önemli olan, güvenlik önerilerine kulak vermek.

Güvenlik sertifikası nedir?

Nasıl ki günlük hayatta kullanılan ticaret yetki belgeleri varsa, güvenlik sertifikası da bunun elektronik ortamdaki karşılığına denk geliyor. İnternet üzerinde yer alan ticari ve finansal pek çok kurum, yasal bir şirket olduğunu kanıtlamak için bu sertifikayı kullanıyor. Birçok internet sayfası, 128 bit SSL (Secure Sockets Layer) Güvenlik Sertifikası'nı tercih ediyor. Yine sayılı yetkili sertifikasyon kuruluşlarından biri olan uluslararası COMODO firması tarafından, satış sayfaları aracılığıyla gönderilen ve alınan tüm bilgiler şifreleniyor. Güvenlik sertifikası sayesinde internet üzerinden işlem yaparken verdiğiniz her türlü bilgi, güvenli bir şekilde alınıp gönderilebiliyor.

İhtiyaç duymuyormuşuz

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2006 yılında ikinci kez gerçekleştirdiği "Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Araştırması" sonuçları, bize neden internet üzerinden alışveriş yapmadığımızın nedenlerini açıkça gösteriyor. Bu araştırmanın sonuçlarına göre yüzde 75,37'miz ihtiyaç duyuyoruz, yüzde 22,56'miz güvenlik nedeniyle kredi kartı detaylarını vermek istemezken, yine yüzde 22,56'miz kişisel bilgilerini internet üzerinden açıklamak istemiyor, yüzde 20'miz ise ürünü görerek almayı tercih ettiği için internet üzerinden alışveriş yapmaya yanaşmıyor.

Yeni yeni alışıyoruz

Yerimizden kalkmadan dünyadaki milyonlarca ürüne sadece bir 'tık'la ulaşım, ayrıntılarıyla inceleyebilmemizi sağlayan 'internet üzerinden alışveriş'e daha yeni yeni alışmaya başlıyoruz. Öyle ki Mynet.com'un yaptığı araştırma sonucunda Türkiye'de internet üzerinden alışveriş yapmayı deneyen ve birden fazla deneyenlerin oranı sadece yüzde 7. İnternet üzerinden alışveriş yapanların yüzde 40'ı, elektronik eşya satın almayı tercih ediyor. Diğer satın alınan ürünler ve yüzdeleri ise şöyle

- Kitap, dergi yüzde 31
- Giyim yüzde 9
- Film-müzik kaset ve cd'leri yüzde 7
- Spor malzemeleri yüzde 7
- Seyahat bilgileri-otel rezervasyonları yüzde 7
- Konser-maç bilet alımı yüzde 4

Ödeme yönteminde ise yüzde 76,50 ile kredi kartını tercih ediyoruz. Yüzde 13'ümüz havaleyi kullanırken, yüzde 10'umuz kapıdan ödemedi.

Güvenliğimiz bunlara bağlı

1- Yüksek limitli kredi kartınızı, internet üzerinden yapacağınız alışverişlerde kullanmamalısınız.

2- İnternet üzerinden kredi kartlarıyla alışveriş yaparken güvenliği uluslararası sertifikalarla sağlanan alışveriş sitelerinden alışveriş yapmaya özen göstermelisiniz.

3- Banka adı ve logosu kullanılsa bile, kişisel bilgileri isteyen e-postaları ve siteleri yanıtlamamalısınız.

4- Güvenilir olmayan sitelerden exe, com, vbs, jpg gibi uzantılı dosyaları bilgisayarınıza yüklememelisiniz.

5- Bazı siteler, sahte adres ve dizaynları kullanarak kredi kartı numaralarını kolayca ele geçirebilmektedir. Bunlara izin vermemek için bankaların internet şubelerine e-postalarla iletilebilen linklerle değil, internet tarayıcı programlarıyla girmelisiniz.

6- İnternet üzerinden alışverişlerinizde tek bir kredi kartı ya da sanal kart kullanmalısınız.

Sanal kartın yıllık ücreti de yok

Şu an birçok banka, müşterilerine internette güvenli bir alışveriş ortamı sunmak

için sanal kart hizmeti veriyor. Hem sanal kredi kartlarında, normal kredi kartlarındaki gibi yıllık kart ücreti de alınmıyor. Sanal kartı, mevcut kredi kartınıza bir ek kart gibi düşünebilirsiniz. Tamamen ayrı kart numarası ve güvenlik kodu bulunan sanal kartınızın limitini bankanızın internet şubesinden dilediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Normalde limitini 1 YTL olarak belirleyip alışveriş öncesinde yapacağınız alışverişe uygun bir tutara çıkarabilirsiniz.